

Gaelscoil Eoghain Uí Thuairisc

Garrán na Fuinseoige, Ceatharlach, R93 PX92
Príomhoide: Ruth Ní Chearbhalláin
Príomhoide Tánaiste: Mícheál Ó Rinn
Uimhir Rolla: 19811S

Fón: 059 9131634
Ríomhphost: office@cgscoil.ie
Suíomh: www.cgscoil.ie
UCC: 20109431

Polasaí Bí Cineálta Scoile chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi *School Bí Cineálta Policy to Prevent and Address Bullying Behaviour*

Polasaí Bí Cineálta chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi

Bí Cineálta Policy to Prevent and Address Bullying Behaviour

Ghlac Bord Bainistíocht Gaelscoil Eoghain Uí Thuairisc leis an bpolasaí seo a leanas chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Comhlíonann an polasaí seo go hiomlán ceanglais *Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna 2024*.

Aithníonn an Bord Bainistíochta go gcuireann iompraíocht bhulaíochta as do chearta an linbh mar a leagtar amach i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tá freagracht orainn go léir, mar phobal scoile, oibriú le chéile chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi agus chun déileáil leis an tionchar diúltach a bhíonn ag iompraíocht bhulaíochta.

Táimid tiomanta do chinntiú go gcoinnítear gach scoláire a fhreastalaíonn ar ár scoil saor ó dhíobháil agus go bhfuil folláine ár scoláirí chun tosaigh i ngach rud atá á dhéanamh againn. Aithnímid an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag iompraíocht bhulaíochta ar shaol ár scoláirí agus táimid tiomanta go hiomlán d'iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Deimhnímid go ndéanfaimid, i gcomhréir lenár n-oibleagáidí faoi reachtaíocht chomhionannais, gach beart atá indéanta de réir réasúin chun ciapadh scoláirí nó baill foirne a chosc ar aon cheann de na naoi bhforas a shonraítear: inscne, stádas sibhialta, stádas clainne, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus a bheith mar bhall den Lucht Siúil.

The Board of Management of Gaelscoil Eoghain Uí Thuairisc has adopted the following policy to prevent and address bullying behaviour.

This policy fully complies with the requirements of Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools 2024.

The Board of Management acknowledges that bullying behaviour interferes with the rights of the child as set out in the United Nations Convention on the Rights of the Child. We all, as a school community, have a responsibility to work together to prevent and address bullying behaviour and to deal with the negative impact of bullying behaviour.

We are committed to ensuring that all students who attend our school are kept safe from harm and that the wellbeing of our students is at the forefront of everything that we do. We recognise the negative impact that bullying behaviour can have on the lives of our students and we are fully committed to preventing and addressing bullying behaviour. We confirm that we will, in accordance with our obligations under equality legislation, take all such steps that are reasonably practicable to prevent the harassment of students or staff on any of the nine grounds specified: gender, civil status, family status, sexual orientation, religion, age, disability, race and membership of the Traveller community.

Sainmhíniú ar an mBulaíocht:

Tugtar sainmhíniú ar an mbulaíocht in *Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna* mar

- Iompraíocht spriocdhírthe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar.
- D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach.
- Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist ann sa chaidreamh idir beirt nó grúpaí daoine sa tsochaí.
- Is iompar d'aon ghnó é agus nach dteastaíonn. *Ní iompar de thimpiste ná meargánta é.*

Is féidir leis an dochar a bheith:

- Fisiciúil (m.sh.: díobháil phearsanta, damáiste do mhaoín nó cailliúint maoine)
- Sóisialta: (m.sh.: tarraingt siar, uaigneas, eisiámh)
- Mothúchánach: (m.sh.: féinmheas íseal, dúlagar, imní)

Ní iompraíocht bhulaíochta é cás aonuaire d'iompar diúltach i leith mac léinn. Mar sin féin, is féidir teachtaireacht ghoilliúnach aonair a chuirtear ar na meáin shóisialta a mheas mar iompraíocht bhulaíochta toisc go bhféadfadh sí a bheith le feiceáil ag lucht féachana leathan agus go bhfuil seans ard ann go roinnfear í arís agus arís eile agus dá bhrí sin go n-éiríonn sí ina hiompar athchleachtach.

Iompar nach iompraíocht bhulaíochta é:

Mura bhfuil an dochar athchleachtach fíor don dalta atá ag fulaingt an iompair, ach mura bhfuil sé beartaithe ag an dalta eile, ní bulaíocht í seo, ach, go háirithe, ní mór aghaidh a thabhairt uirthi faoi chód iompair na scoile.

D'fhéadfadh deacrachtaí cumarsáide sóisialta a bheith ag roinnt daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a d'fhéadfadh a chur orthu a gcuid riachtanas a chur in iúl trí iompraíochtaí a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh dóibh féin nó do dhaoine eile. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach bhfuil na hiompraíochtaí seo d'aon ghnó ná pleanáilte, ach i gcásanna áirithe, is freagairt uathoibríoch iad nach féidir leo a rialú.

Ní mheastar easaontas idir daltaí mar bhulaíocht mura mbaineann iarrachtaí d'aon ghnó agus arís agus arís eile leis anacair a chur faoi deara, eisiámh nó míghnaoi a chruthú i measc daoine eile.

Cineálacha Bulaíochta:

Tá mórán modhanna éagsúla ina léirítear iompraíocht bhulaíochta agus ina measc sin tá bulaíocht fhisiciúil, bulaíocht ó bhéal agus bulaíocht a bhaineann le caidreamh agus is féidir léi tarlú ar líne nó as líne. Is iomaí cuspóir éagsúil atá le hiompraíocht bhulaíochta freisin agus is féidir iad sin a thuiscint ar an leibhéal aonair (mar shampla, ag iarraidh a bheith ceannasach, stádas, díoltas) agus/nó ar leibhéal na sochaí (mar shampla, bulaíocht bunaithe ar fhéiniúlacht amhail bulaíocht chiníoch, mhíchumais, ghnéasaíoch nó LADTA+) Is minic a bhíonn tionchar láidir ag meonta,

iompraíochtaí, nósanna imeachta agus dinimic chumhachta atá fréamhaithe go domhain inár sochaí ar iompar bulaíochta inár sochaí.

1. Iompraíocht bhulaíochta díreach:

- Iompraíocht bhúlíochta fisicúil: San áireamh sa bhulaíocht fhisiciúil, tá scoláirí a bhrú, a shoncáil, a chiceáil, a phriocadh agus cor coise a chur iontu. Is féidir le hiompraíocht bhulaíochta a bheith dírithe ar mhaoin phearsanta.
- Iompraíocht bhulaíochta ó bhéal: glaoch ainmneacha ar bhonn leanúnach atá dírithe ar scoláire agus a ghortaíonn, a mhaslaíonn nó a náiríonn an scoláire
- scríofa - nótaí, pictiúirí
- Scracadh: Bíonn scracadh i gceist nuair a fhaightear rud éigin i lámh láidir nó le bagairt.

2. Iompraíocht bhulaíochta indíreach:

- Eisiámh: Tarlaíonn iompraíocht bhulaíochta eisiata nuair a dhéanann scoláire nó scoláirí scoláire eile a aonrú, a eisiámh nó neamhaird a thabhairt air/uirthi in aon turas ar bhonn leanúnach.
- Caidrimh: Tarlaíonn iompraíocht bhulaíochta caidrimh nuair a dhiúltaítear ar bhonn leanúnach d'iarrachtaí a dhéanann scoláire bualadh le piaraí agus caidreamh a bhunú leo nó nuair a bhaintear de na hiarrachtaí sin.

3. Iompraíocht bhulaíochta ar líne:

Déantar iompraíocht bhulaíochta ar líne (cibearbhulaíocht) trí fheidhm a bhaint as

- teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide amhail téacsanna nó teachtaireachtaí díreacha/meandracha, ardáin na meán sóisialta, ríomhphost, aipeanna, suíomhanna cluichíochta digiteacha, consóil chluichíochta, seomraí comhrá agus teicneolaíochtaí eile ar líne. Teachtaireachtaí nó íomhánna gránna, maslacha, tarcaisneacha agus/nó bagracha a sheoladh nó a roinnt le teachtaireachtaí téacs, ríomhphoist, teachtaireachtaí díreacha nó suíomhanna gréasáin nó aipeanna eile
- eolas a mheastar a bheith pearsanta, príobháideach agus íogair a phostáil gan chead
- próifílí bréagacha a chruthú ar líonra sóisialta agus/nó a bheith páirteach iontu chun scoláirí eile a phearsanú agus/nó a náiriú
- rochtain scoláire ar ghrúpaí comhrá ar líne, ar chuntais nó ar chluiche ar líne a eisiámh nó a bhac in aon turas.

Definition of Bullying:

Bullying is defined in Cineáltas: Action Plan on Bullying and Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools as:

- *Targeted behaviour, online or offline that causes harm.*
- *The harm caused can be physical, social and/or emotional in nature and can have lasting effects on the the child experiencing the behaviour.*
- *Bullying behaviour is repeated over time and involves an imbalance of power in relationships between two people or groups of people in society.*
- *It is behaviour which is deliberate in nature and is unwanted. It is not accidental or reckless behaviour.*

The harm can be:

- *Physical (eg: personal injury, damage to or loss of property)*
- *Social: (eg: withdrawal, loneliness, exclusion)*

- *Emotional: (eg: low self esteem, depression, anxiety)*

A one-off instance of negative behaviour towards a student is not bullying behaviour. However, a single hurtful message posted on social media can be considered bullying behaviour as it may be visible to a wide audience and has a high likelihood of being shared multiple times and so becomes a repeated behaviour.

Behaviour that is not bullying behaviour:

If the repeated harm is real for the student experiencing the behaviour, but unintended by the other student, this is not bullying, but, importantly, must be addressed under the school 's code of behaviour.

Some students with special educational needs, may have social communication difficulties which may make them communicate their needs through behaviours that can hurt themselves or others. It is important to note that these behaviours are not deliberate or planned, but in certain situations, they are an automatic response which they cannot control.

Disagreement between students is not considered bullying unless it involves deliberate and repeated attempts to cause distress, exclude or create dislike by others.

Types of Bullying:

There are many different types of bullying behaviour. These can include directing bullying at someone focused on the following: disability, exceptional ability, gender identity, LGBTQ+ , physical appearance, racism, poverty status, religious identity, sexism and sexual harassment. This is not an exhaustive list.

1. Direct

- Physical bullying behaviour (pushing, shoving, punching, kicking), damage to personal property
- verbal – continual name calling
- written – passing around notes or drawings of a student
- extortion – where something is obtained through force or threats

2. Indirect

- exclusion bullying behaviour where a student is deliberately and repeatedly isolated, excluded or ignored by a student or group of students.
- Relational bullying behaviour when a student's attempts to socialise and form relationships with peers are repeatedly rejected or undermined.

3. Online bullying behaviour

This form of bullying behaviour can include:

- sending or sharing nasty, insulting, offensive, and/or intimidating messages or images via text messages, emails, direct messages or other websites or apps
- posting information considered to be personal, private and sensitive without consent
- making and/or participating in fake profiles on a social network to impersonate and/or humiliate other students
- excluding or disrupting access to a student on purpose from online chat groups, access to accounts or from an online game

Mír A: Forbairt/athbhreithniú ar ár bpolasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi

Tugadh deis do gach ball dár bpobal scoile ionchur a bheith acu i bhforbairt/athbhreithniú an pholasaí seo.

Section A: Development/review of our Bí Cineálta policy to prevent and address bullying behaviour

All members of our school community were provided with the opportunity to input into the development/review of this policy.

	Dáta an Chomhairliúcháin <i>Date consulted</i>	Modh comhairliúcháin <i>Method of consultation</i>
Foireann na Scoile <i>School Staff</i>	25/3/2025 20/5/2025 23/5/2025	Cruinniú Foirne/ <i>Staff Meeting (discussion)</i> Cruinniú Foirne/ <i>Staff Meeting (webinar)</i> Lá oiliúint foirne/ <i>Staff training day (dúnadh ½ lá)</i>
Scoláirí <i>Students</i>	23/6/2025	Grúpa Fócais leis na páistí/ <i>Focus group with students</i>
Tuismitheoirí <i>Parents</i>	13/6/2025	Grúpa Fócais leis na thuismitheoirí/ <i>Focus group with parents</i>
Bord Bainistíochta <i>Board of Management</i>	23/6/2025	Cruinniú Boird Bainistíochta/ <i>Board of Management Meeting</i>
Pobal na scoile i gcoitinne (de réir mar is cuí m.s. tiománaithe bus) <i>Wider school community as appropriate, e.g. bus drivers</i>	23/5/2025	Bhí na CRS & Coimhdirí Iompair Scoile i láthair ag an Lá oiliúint Foirne/ <i>SNAs & Bus Escorts attended the Staff training day</i>
An dáta ar faomhadh an polasaí: 23/05/2025 <i>Date policy was approved: 23/05/2025</i>		
An dáta is déanaí a ndearnadh athbhreithniú ar an bpolasaí: <i>Date policy was last reviewed: 29/09/2025</i>		

Mír B: Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc

Section B: Preventing Bullying Behaviour

Leagtar amach sa mhír seo na straitéisí coisctheacha a úsáidfídh an scoil. Ina measc sin tá straitéisí atá dírithe go sonrach ar iompraíocht bhulaíochta ar líne a chosc, iompraíocht bhulaíochta homafóbach agus trasfhóbach, iompraíocht bhulaíochta ciníche, iompraíocht bhulaíochta gnéasaí agus ciapadh gnéasach de réir mar is cuí. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta).

This section sets out the prevention strategies that will be used by the school. These include strategies specifically aimed at preventing online bullying behaviour, homophobic and transphobic bullying behaviour, racist bullying behaviour, sexist bullying behaviour and sexual harassment as appropriate (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

A. Cultúr & Timpeallacht/*Culture & Environment:*

Déanfainid ár ndícheall chun/We strive to:

- Cultúr agus timpeallacht scoile dearfach agus ioncuimsitheach a chruthú chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi/ *Create a positive and inclusive school culture and environment to prevent and address bullying behaviour.*
- Cruthaigh spás ina mothaíonn scoláirí agus baill foirne na scoile muintearas agus ina mothaíonn said go bhfuil said sábháilte, nasctha, agus go bhfuil tacaíocht á fail acu/ *Create a space where students and school staff experience a sense of belonging and feel safe, connected, and supported.*
- Caidrimh a fhorbairt idir gach ball de phobal na scoile bunaithe ar mheas, cúram, ionracas agus muinín/ *Develop relationships between all members of the school community based on respect, care, integrity and trust.*
- Cumarsáid oscailte idir pátrún, boird bainistíochta, foirne scoile, scoláirí agus a dtuismitheoirí chun cur chuige comhoibríoch agus freagrachtaí comhroinnte a chothú maidir le hiompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi/ *Open communication between the Patron, Board of Management, school staff, students and their parents to help foster a collaborative approach and shared responsibilities in relation to preventing and addressing bullying behaviour.*
- Tá sé de fhreagracht ar gach ball de fhoireann na scoile, cultúr scoile nach bhfuil aon ghlacadh le hiompraíocht bhulaíochta ann, a fhobairt agus a choinneáil, agus cur chuige seasmhacha ghlacadh i dtaca le dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta/ *Each member of staff has a responsibility to develop and maintain a school culture where bullying behaviour is unacceptable and to take a consistent approach to addressing bullying behaviour.*
- Tacú le scoláirí chun cultúr na scoile a mhúnlú trí chineáltas agus ioncuimsitheacht a chur chun cinn laistigh dá ngrúpa piaraí agus timpeallacht scoile atá dearfach agus tacúil a choinneáil do chách/ *Support students to shape the school culture by promoting kindness and inclusion within their peer group and maintain a positive and supportive school environment for all.*
- A chinntiú go bhfuil tuismitheoirí rannpháirteach, mar chomhpháirtithe gníomhacha in oideachas a bpáiste, ag cabhrú le timpeallacht a chothú nach nglactar le hiompraíocht bhulaíochta trí ionbhá agus meas a chothú/ *Involve parents, as active partners in their child's education, in helping to foster an environment where bullying behaviour is not tolerated through promoting empathy and respect.*
- Tá sé tábhachtach go dtacódh pobal uile na scoile le timpeallacht ina dtuigtear **nach binn béal ina thost i gcónaí**/ *It is important that the whole school community support a 'telling' environment.*
- Glacadh leis an gcoincheap a bhaineann le **'duine fásta iontaofa'** mar straitéis éifeachtach chun scoláirí a spreagadh le tuairisciú a dhéanamh má tá an scoláire féin nó scoláire eile ag fulaingt na hiompraíochta bhulaíochta/ *Promote the concept of 'a trusted adult' as an effective strategy to encourage students to report if they or another student is experiencing bullying behaviour.*
- Spásanna fisiciúla sábháilte a chruthú/ *Create safe physical spaces:*

- A chinntiú go bhfuil soilsiú maith ann chun cúinní nó spásanna dorchá a sheachaint/ *ensure good lighting is present to avoid dark corner or spaces.*
- Bacainní amhairc a sheachaint, amhail is póstaer a bhaint d'fhuinneoga/ *remove visual barriers e.g. remove posters from windows.*
- Feiceálacht na mball foirne atá i mbun maoirseachta ag amanna sosa a fheabhsú lena náirítear le linn dualgas clóis/ *improve visibility of school staff who are supervising at break times including during yard duty.*
- Is féidir le múrphictiúir, saothair ealaíne agus comharthaíocht cúnamh a thabhairt do scoileanna chun luachanna na scoile, amhail is comhionannas, éagsúlacht, ionchuimsitheacht agus meas a chur chun cinn/ *mural, artwork and signage can help schools promote the school's values such as equality, diversity, inclusion and respect.*
- A bheith cinnte go bhfuil a dhóthain maoirseacht ar scoil/ *ensure there is sufficient supervision at school.*

Is iad seo a leanas na bealaí ina n-oibrímid chun na spriocanna seo a bhaint amach

Ways in which we work to achieve these goals are as follows:

- Cuirtear an fhoireann ar an eolas faoin gcur chuige aonfhoirmeach a bheidh in úsáid chun gach tuairisc ar bhulaíocht a láimhseáil. Déantar na céimeanna a bhaineann le dul i ngleic le hiompraíocht a lannú agus a thaispeáint sna seomraí ranga agus sna seomraí foirne/ *Staff are made aware of the uniform approach we must take to handle all reports of bullying. The steps involved in addressing behaviours are laminated and displayed in classrooms and staffrooms.*
- Cúntóirí clóis súgartha – tugann scoláirí sna hardranganna tacaíocht do na ranganna níos óige ag am lóin agus sa chlós chun cabhrú le cluichí agus le hidirghníomhaíochtaí dearfacha agus le teagasc na gCluichí Chlóis/ *Playground helpers – students in higher classes volunteer to support younger classes at lunch time and on yard to help with games and positive interactions and the teaching of Cluichí Chlóis.*
- Gníomhaíochtaí na seachtaine Frithbhulaíochta ar nós Gníomhartha Cineáltais Randamach, Crann Cineáltais, déanamh póstaer, déanamh mana, srl./ *Anti Bullying week activities such as Random Acts of Kindness, Kindness Tree, Poster making, and slogan making.*
- Tá leagan den Pholasáí cruthaithe ag leanaí na scoile le hionchur na ndaltaí agus tá sé ar taispeáint ar fud na scoile/ *Child Friendly BÍ Cineálta Policy was formed with pupil input and is displayed throughout the school.*
- Cultúr *insinte* a spreagadh, agus béim faoi leith ar thábhacht na bhfinnéithe. Ar an gcaoi sin beidh muinín ag daltaí as a bheith ag insint. Tá gné seo na muiníne rithábhachtach/ *Promote a 'telling' culture, with particular emphasis on the importance of witnesses. In this way the students will have confidence in reporting bullying behaviour. These aspects of confidence and trust are extremely important.*

Ba chóir a chur in iúl go soiléir do gach dalta agus iad ag tuairisciú eachtraí bulaíochta nach ag insint ná ag sceitheadh atá siad ach ag gníomhú go freagrach/ *It should be made clear to all students that when they report incidents of bullying behaviour they are not telling tales, but that they are acting responsibly.*

Deimhin a dhéanamh de go mbeidh a fhios ag daltaí cé dó ba chóir dóibh a insint agus conas é a dhéanamh/ *Ensure that pupils know who to tell and how to tell e.g.*

- Dul caol díreach chuig múinteoir ag am feiliúnach, mar shampla tar éis ranga/ *direct approach to teacher at an appropriate time e.g. after class.*
- Nóta a thabhairt isteach leis an obair bhaile/ *hand up note with homework.*
- Bosca Frithbhulaíochta nó Cráiteachta/ *anti-bullying or 'niggle' box may be available in more senior classes.*

- Ceist a chur ar thuismitheoir(i)/ar chaomhnóir(i) nó ar chara an scéal a insint dóibh/ *ask a parent(s)/guardian(s) or friend to tell on your behalf.*
- Sna ranganna níos sínsire, (R3-R6) – D'fhéadfadh ceistneoir rúnda a thabhairt do gach dalta go rialta/ *In the more senior classes (R3-R6), the class teacher could administer a confidential questionnaire to all pupils to monitor and investigate bullying incidents in the classroom.*
- Deimhin a dhéanamh de go dtuigeann finnétithe an tábhachtach a bhaineann lena bhfeiceann siad nó lena bhfuil ar eolas acu faoin mbulaíocht atá ar bun a insint/ *ensure bystanders understand the importance of telling if they witness or know that bullying is taking place.*
- Léiriú in oiriúnt do scoláirí na scoile ag míniú go soiléir sainmhíniú na bulaíochta/ *student friendly powerpoint/presentation for students in all classes explaining clearly the definition of bullying.*
- Eolas a thabhairt do thuismitheoirí maidir le heolas úsáideach ar Fhrithbhulaíocht/ *provide parents with useful information on Anti-bullying.*
- Ceachtanna Bí Sábháilte agus ceachtanna OSPS a dhíríonn ar iompar dearfach mar chuid d'ábhar curaclaim i **ngach** rang/ *Stay-Safe lessons and SPHE lessons focusing on positive behaviour form part of the curricular content in all classes*
- Maoirseacht agus monatóireacht éifeachtach ar dhaltai/ *effective supervision and monitoring of all pupils*
- Clár fógraíochta do na daltaí, maraon le póstaer sna seomraí ranganna agus póstaer timpeall na scoile, chun béim a chur ar 'CHINEÁLTAS'/ *Student notice board, in addition to posters in the classrooms and around the school, to promote 'KINDNESS'.*

B. Curaclam/ Curriculum

(Teagasc agus Foghlaim/ Teaching and Learning)

Déanaimid ár ndícheall/ *We strive to:*

- Teagasc a sholáthar agus foghlaim atá comhoibríoch agus measúil a chothú, a chothaíonn cuimsiú agus meas ar an éagsúlacht/ *provide teaching and learning which is collaborative and respectful, fostering inclusion and respect for diversity.*
- Comhthuiscint a léiriú ar cad is bulaíocht ann agus ar an tionchar a bhíonn aici ar fhreagracht phearsanta as a gcuid iompair agus a ngníomhartha féin a chur chun cinn/ *display a shared understanding of what bullying is and its impact as promoting personal responsibility for their own behaviours and actions.*
- Iompar measúil i leith comhghleacaithe, daltaí agus cuairteoirí a mhúnlú inár dtimpeallacht scoile/ *model respectful behaviour towards colleagues, pupils and visitors in our school environment.*
- Is féidir le gníomhaíochtaí curaclaim agus seach-churaclaim cabhrú le braistint féinfhiúntais, oibriú le chéile, cuimsiú agus meas a fhorbairt/ *curricular and extra-curricular activities can help to develop a sense of self worth, working together, inclusion and respect.*
- Tugtar deiseanna rialta do na scoláirí oibriú i ngrúpaí beaga le piaraí, rud a chuideoidh leo na mothúcháin a bhaineann le ceangail, muintearas agus comhbhá a chothú/ *Students are given regular opportunities to work in small groups with peers, which can help build a sense of connection, belonging and empathy.*
- Aitheantas dár ndaonra scoile éagsúil – éagsúlacht agus cultúr inár scoil a cheiliúradh trí ealaín, taispeántais, grianghraif, imeachtaí idirnáisiúnta/ *Acknowledgment of our diverse school population – celebrating diversity and culture in our school through art, displays, photographs, international events.*
- Cur i bhfeidhm straitéisí oideachais agus coisc (lena n-áirítear bearta ardaithe feasachta) a chothaíonn comhbhá, meas agus athléimneacht i ndaltaí; agus aghaidh a thabhairt go sainráite ar shaincheistanna na cibearbhulaíochta agus na bulaíochta féiniúlacht-bhunaithe, go háirithe

bulaíocht homafóbach agus thrasfóbach/ *Implementation of education and prevention strategies (including awareness raising measures) that build empathy, respect and resilience in pupils; and o explicitly address the issues of cyber-bullying and identity-based bullying including in particular, homophobic and transphobic bullying.*

Tacaíochtaí don fhoireann:

- Iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh, a fhiosrú agus a leanúint go comhsheasmhach (lena náirítear úsáid a bhaint as straitéisí idirghabhála seanbhunaithe); agus/ *Consistent recording, investigation and follow up of bullying behaviour (including use of established intervention strategies); and*
- Measúnú leanúnach ar éifeachtacht an bheartais frithbhulaíochta/ *On-going evaluation of the effectiveness of the anti-bullying policy.*

Cláir/ Programmes:

- An Curaclam Oideachas Sóisialta, Pearsanta agus Sláinte (OSPS)/ *The Social Personal and Health Education (SPHE) curriculum*
- Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta (OCG)/ *Relationships and Sexuality Education (RSE)*
- Is féidir scileanna foghlama sóisialta agus mothúchánacha na scoláirí a fheabhsú tríd an gcuraclam OSPS/ *Students' social and emotional learning (SEL) skills can be improved through the SPHE curriculum*
- LEANS, Friends for Life, Fun Friends, Friends Resilience, Zippy's Friends, GAP (Gratitude, Altruism & Praise), Feel your Best Self, Fan Slán/*Stay Safe*, Stop Think Do, Zones of Regulation, Ag Fí na Folláine/*Weaving Well-being*, Mí na Néaréagsúlachta/*Neurodiversity Month*.

Acmhainní/Suíomhanna/ Supports/Websites:

- <https://oide.ie/ga/primary/baile/wellbeing/bicinealta/acmhainni/>

Tá sé mar aidhm ag na curaclaim don Oideachas Sóisialta, Pearsanta agus Sláinte (OSPS) agus don Oideachais Caidrimh agus Gnéasachta (OCG) ag leibhéal na bunscoile folláine, féinmhuinín, agus muintearas scoiláirí a chothú agus braistint freagrachta pearsanta a fhorbhairt maidir lena n-iompraíocht and lena ngníomhaíochtaí féin. Is féidir scileanna maidir le foghlaim shóisialta agus mhothúchánach na scoláirí a fheabhsú tríd an gcuraclam OSPS.

It is the aim of the Social Personal and Health Education (SPHE) Curriculum and the Relationships and Sexuality Education (RSE) Curriculum at primary level, to foster students' well-being and self-confidence as well as promoting personal responsibility for their own behaviours and actions. It is possible to develop students' social and emotional learning through the SPHE curriculum.

C. Polasaí agus Pleanáil/ Policy & Planning

Tá folláine phobal na scoile ag croílár pholasaithe agus pleananna na scoile/ *The wellbeing of the school community is at the heart of school policies and plans.*

Is iad aidhmeanna Polasaí Bí Cineálta Gaelscoil Eoghain Uí Thuairisc/ *The aims of Gaelscoil Eoghain Uí Thuairisc's Bí Cineálta policy are:*

- Feasacht a ardú i measc lucht bainistíochta na scoile, múinteoirí & foireann na scoile, daltaí, tuismitheoirí/caomhnóirí ar bhulaíocht mar chineál iompair do-ghlactha/ *to raise awareness of bullying as a form of unacceptable behaviour with school management, teachers & staff, pupils, parents/guardians.*
- Éiteas scoile a chur chun cinn a spreagann leanaí chun teagmhais iompraíochta bhulaíochta a nochtadh agus a phlé/ *to promote the school ethos which encourages children to disclose*

and discuss incidents of bullying behaviour.

- Go dtabharfaidh an scoil tacaíocht do rannpháirtíocht na scoláirí i bhforbairt agus i bhfeidhmiú polasaithe na scoile, toisc gur fhéadfadh sé sin a bheith fóinteach maidir lefeasacht a mhúscailt agus feidhmiú éifeachtach a chinntiú/ *that the school supports participation of students in the development and implementation of school policies and plans to help increase awareness and ensure effective implementation.*
- Béim a chur ar rannpháirtíocht i gcúrsaí foghlama gairmiúla cuí chun tacú le foireann na scoile i dtaca le hiompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Ba cheart d'fhoirne scoile a dtaithí féin agus samplaí den deachleachtas a roinnt/ *to promote appropriate teacher professional learning courses that can support school staff to prevent and address bullying behaviour. School staff should also share their experiences and examples of best practice.*
- Bearta maoirseachta agus monatóireachta cuí a chinntiú trína gcoimeádtar gach réimse de ghníomhaíocht na scoile faoi bhreathnóireacht/ *to ensure appropriate supervision and monitoring measures through which all areas of school activity are kept under observation.*
- Nósanna imeachta a fhorbairt chun teagmhais iompraíochta bhulaíochta a nótaíl, a imscrúdú agus déileáil leo/ *to develop procedures for noting, investigating and dealing with incidents of bullying behaviour.*

Tá réimse de pholasaithe scoile againn a d'fhéadfadh tacú le polasaí Bí Cineálta na scoile a fheidhmiú/ *There are a range of other school policies that can support implementation of our school's Bí Cineálta policy:*

- Cód Iompraíochta/ *Code of Behaviour*
- Caomhnú Leanaí/ *Child Safeguarding*
- Ráiteas Misin agus Éiteas na Scoile/ *Mission Statement and School Ethos*
- Maoirseachta/Feitheoireacht/ *Monitoring/Supervision*
- Úsáid Inghlactha do Pháistí/ *Acceptable Usage Policy for Children*
- Úsáid Inghlactha don Fhoireann/ *Acceptable Usage Policy for Staff*
- Riachtanaisí Speisialta Oideachais/ *Special Education Needs Policy*
- FMS: Folláinne sa Scoil/ *SSE: Wellbeing in Education*
- Sláinte & Sábháilteachta/ *Health & Safety*
- Dínit San Áit Oibre/ *Dignity in the Workplace*

D. Caidreamh & Comhpháirtíochtaí/ *Relationships & Partnerships:*

Tá naisc láidre idirphearsanta thar a bheith tábhachtach chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi go héifeachtach/ *Strong interpersonal connections are a vital part of effectively preventing and addressing bullying behaviour.*

Is féidir iad seo a leanas a úsáid chun chaidreamh agus comhpháirtíochtaí a neartú idir baill de phobal na scoile/ *The following, can be used to strengthen relationships and partnerships between members of the school community:*

- tionscnaimh feasachta atá aoisoiriúnach agus a fhéachann ar na cúiseanna atá le hiompraíocht bhulaíochta agus an tionchar atá aici, lena náirítear iad siúd a théann i ngleic le cairdeas a stiúradh, bulaíocht bunaithe ar fhéiniúlacht, bulaíocht chiníoch, bulaíocht homafóbach/trasfhóbach, gnéasachas agus ciapadh gnéasach/ *age appropriate awareness initiatives that look at the causes and impacts of bullying behaviour including those dealing with navigating friendships, identity based bullying, racist bullying, homophobic/transphobic bullying, sexism and sexual harassment.*
- tacú le rannpháirtíocht ghníomhach scoláirí i saol na scoile/ *supporting the active participation of students in school life.*

- tacú le rannpháirtíocht ghníomhach tuismitheoirí i saol na scoile, lena náirítear iad siúd a bhféadfadh sé a bheith deacair nó dúshlánach dóibh dul i mbun plé leis an scoil de bhrí nach bhfuil eolas acu ar an gcóras oideachais nó de bharr bacainní teanga nó cultúrtha/ *supporting the active participation of parents in school life, including those who may find it difficult or daunting to engage with the school due to being unfamiliar with the education system or due to language or cultural barriers.*
- ceardlanna nó seimineáir a reáchtáil do scoláirí, foirne scoile agus tuismitheoirí chun feasacht ar thionchar na bulaíochta a mhúscaíl/ *conducting workshops and seminars for students, school staff and parents to raise awareness of the impact of bullying.*
- tacú le gníomhaíochtaí a fhorbraíonn comhbhá, meas agus teacht aniar/ *supporting activities that build empathy, respect and resilience.*
- tacaíocht piaraí a spreagadh/ *encouraging peer support.*
- gníomhartha cineálta a chur chun cinn/ *promoting acts of kindness.*
- fadhbréiteach a theagasc/ *teaching problem solving.*

Nuair atá straitéis choisctheach á cur i bhfeidhm rachaidh an scoil i mbun plé le baill de phobal na scoile i gcoitinne a mbíonn teagmháil rialta acu le scoláirí. Is féidir na baill sin den phobal scoile i gcoitinne a spreagadh chun iompraíocht bhulaíochta ar bith a thuairisciú don scoil de réir mar is cuí/ *When implementing a prevention strategy, the school will engage with members of the wider school community who are in regular contact with students to prevent bullying behaviour. These members of the wider school community can be encouraged to report any bullying behaviour to the school as appropriate.*

Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht, aithnítear an tábhacht a bhaineann le caidreamh dearfach ar fud phobal uile an oideachais chun comhbhá, tuiscint agus meas a chur chun cinn. Tá sé fiorthábhachtach go mbeadh an bord bainistíochta, an fhoireann, na scoláirí agus a dtuismitheoirí páirteach ar bhealach fiúntach i bhforbairt, feidhmiú agus athbhreithniú pholasaí Bí Cineálta a scoile chomh maith leis an leagan den bpolasaí atá oiriúnach do scoláirí chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi ar bhealach éifeachtach.

Cineáltas: Action Plan on Bullying recognises the importance of positive relationships across the whole education community to promote empathy, understanding and respect. The meaningful involvement of the board of management, staff, students and their parents in the development, implementation and review of their school's Bí Cineálta policy and student friendly version is essential to effectively prevent and address bullying behaviour.

Tá na polasaithe maoirseachta agus monatóireachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta)
The school has the following supervision and monitoring policies in place to prevent and address bullying behaviour (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

1. Iompraíocht Chibearbhulaíochta a Chosc/ *Preventing cyberbullying behaviour:*

Cuireann an teicneolaíocht agus na meáin shóisialta go leor deiseanna dearfacha ar fáil le haghaidh siamsaíochta, rannpháirtíocht shóisialta agus oideachais. Is cuid den saol í an teicneolaíocht a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar na baill is óige den tsochaí fiú. Mar sin féin, tá scoláirí ag éirí níos leochailí maidir le cibearbhulaíocht nó iompraíocht nach bhfuil inghlactha ar líne mar gheall ar an méadú ar úsáid na teicneolaíochta/ *Technology and social media have provided many positive opportunities for entertainment, social engagement and education. Technology is a part of life that can impact even the youngest members of society. However, the increase in the use of technology has led to students becoming increasingly vulnerable to cyberbullying or unacceptable online behaviour.*

Ba cheart do scoileanna dul i ngleic go réamhghníomhach leis na dúshlán seo trí inniúlacht dhigiteach agus saoránacht dhigiteach a chur chun cinn, agus timpeallachtaí sábháilte ar líne a chothú. I measc na straitéisí chun iompraíocht chibearbhulaíochta a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é/ *Schools should proactively address these challenges by promoting digital literacy, digital citizenship, and fostering safe online environments. Strategies to prevent cyberbullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:*

- an curaclam OSPS a chur i bhfeidhm/ *implementing the SPHE curriculum.*
- an curaclam um inniúlacht ar na meáin dhigiteacha a chur i bhfeidhm, ar curaclam é ina múintear do scoláirí faoi iompraíocht fhreagrach ar líne agus faoi shaoránacht dhigiteach/ *implementing the Digital Media Literacy curriculum which teaches students about responsible online behaviour and digital citizenship.*
- comhráite rialta le scoláirí faoi chaidreamh atá measúil agus cineálta a chothú ar líne/ *having regular conversations with students about developing respectful and kind relationships online.*
- polasaí úsáide inghlactha don teicneolaíocht a fhorbairt agus a chur in iúl/ *developing and communicating an acceptable use policy for technology.*
- tagairt a dhéanamh d'iompraíocht chuí ar líne mar chuid de na caighdeáin iompraíochta sa Chód Iompair/ *referring to appropriate online behaviour as part of the standards of behaviour in the Code of Behaviour.*
- imeachtaí sábháilteachta ar líne a chur chun cinn nó a reáchtáil do thuismitheoirí atá freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí a leanaí ar líne*/ *promoting or hosting online safety events for parents who are responsible for overseeing their children's activities online**
- lá na sábháilteachta idirlín a reáchtáil chun feasacht a threisiú maidir le hiompraíocht chuí ar líne/ *holding an Internet safety day to reinforce awareness around appropriate online behaviour*

*Is í aois an toilithe dhigitigh an aois íosta a chaithfidh úsáideoir a bheith sula bhféadfaidh cuideachta meán sóisialta nó idirlín a s(h)onraí a bhailiú, a phróiseáil agus a stóráil. In Éirinn is é 16 bliana d'aois aois an toilithe dhigitigh/

**The digital age of consent is the minimum age a user must be before a social media or internet company can collect, process and store their data. In Ireland the digital age of consent is 16.*

2. Iompraíocht bulaíochta homafóbaí/trasfhóbaí a chosc/ *Preventing homophobic/transphobic bullying behaviour:*

Tá sé de cheart ag gach scoláire lena náirítear scoláirí aeracha, leispiacha, déghnéasacha agus trasinscne a mhothú go bhfuil siad sábháilte agus go bhfuil tacaíocht á fáil acu ar scoil/ *All students including gay, lesbian, bisexual and transgender students, have a right to feel safe and supported at school.*

I measc na straitéisí chun iompraíocht bulaíochta homafóbaí agus trasfóbaí a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é/ *Strategies to prevent homophobic and transphobic bullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:*

- timpeallacht fhisiciúil ionchuimsitheach a chothú agus a choinneáil, amhail póstaeir ábhartha a chur ar taispeáint/ *maintaining an inclusive physical environment such as by displaying relevant posters.*
- tacaíocht piaraí a spreagadh amhail piarmheantóireacht agus gníomhaíochtaí a chothaíonn comhbhá/ *encouraging peer support such as peer mentoring and empathy building activities*
- steiréitíopaí inscne a cheistiú/ *challenging gender stereotypes.*
- ceardlanna agus seimineáir a reáchtáil do scoláirí, d'fhoireann na scoile agus do thuismitheoirí chun feasacht a mhúscailt ar thionchar na hionpraíochta bulaíochta homafóbaí/ *conducting workshops and seminars for students, school staff and parents to raise awareness of the impact of homophobic bullying behaviour.*
- spreagadh a thabhairt do scoláirí labhairt amach nuair a fheiceann siad iompraíocht homafóbach ag tarlú/ *encouraging students to speak up when they witness homophobic behaviour.*

3. Iompraíocht bulaíochta ciníche a chosc/ *Preventing racist bullying behaviour:*

Tá scoileanna i bhfad níos éagsúla ó thaobh cultúir de le blianta beaga anuas. Tagann scoláirí a fhreastalaíonn ar scoileanna ó mhórán cultúr agus cúlraí éagsúla. D'fhéadfadh sé go ndéanfaí leithcheal ar scoláirí ó chúlraí éagsúla agus go mbeadh daoine réamhchlaonta ina naghaidh agus go léireofaí iompraíocht bulaíochta ciníche ina leith/ *Schools have become much more culturally diverse over the last number of decades. Students attending schools come from many different cultures and backgrounds. Students from diverse backgrounds may face discrimination and prejudice and may be subject to racist bullying behaviour.*

I measc na straitéisí chun iompraíocht bulaíochta ciníche a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é/ *Strategies to prevent racist bullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:*

- cultúr scoile a chothú ina ndéantar an éagsúlacht a cheiliúradh agus ina “bhfeiceann daltaí iad féin” ina dtimpeallacht scoile/ *fostering a school culture where diversity is celebrated and where students “see themselves” in their school environment.*
- éagsúlacht na scoile ó thaobh cultúir de a bheith sofheicthe agus ar taispeáint/ *having the cultural diversity of the school visible and on display.*
- ceardlanna agus seimineáir a reáchtáil do scoláirí, d'fhoireann na scoile agus do thuismitheoirí chun feasacht ar chiníochas a mhúscailt/ *conducting workshops and seminars for students, school staff and parents to raise awareness of racism.*
- tacaíocht piaraí a spreagadh amhail piarmheantóireacht agus gníomhaíochtaí a chothaíonn comhbhá/ *encouraging peer support such as peer mentoring and empathy building activities.*
- iad siúd a fheiceann iompraíocht chiníoch a spreagadh chun tuairisc a thabhairt air/ *encouraging bystanders to report when they witness racist behaviour.*
- tacaíochtaí a sholáthar d'fhoireann na scoile chun freagairt do riachtanais scoláirí a bhfuil teanga eile seachas an Ghaeilge nó an Béarla mar theanga baile acu, agus chun cumarsáid a dhéanamh lena dtuismitheoirí/ *providing supports to school staff to respond to the needs of students for whom English is an additional language and for communicating with their parents.*
- tacaíochtaí a sholáthar d'fhoireann na scoile chun tacú le scoláirí ó mhionlaigh eitneacha, lena náirítear scoláirí ó phobal an Lucht Siúil agus na Romach, agus chun cumarsáid a spreagadh lena dtuismitheoirí/ *providing supports to school staff to support students from ethnic minorities, including Traveller and Roma students, and to encourage communication with their parents.*
- cuireadh a thabhairt do chainteoirí ó chúlraí eitneacha éagsúla/ *inviting speakers from diverse ethnic backgrounds.*

- a chinntiú go léirítear in ábhar léitheoireachta na leabharlainne agus na dtéacsleabhar taithí saoil chuí scoláirí agus daoine fásta ó chúlraí náisiúnta, eitneacha agus cultúir éagsúla/ *ensuring that library reading material and textbooks represent appropriate lived experiences of students and adults from different national, ethnic and cultural backgrounds*

4. Iompraíocht bulaíochta gnéasaí a chosc/ *Preventing sexist bullying behaviour:*

Ba chóir do scoileanna díriú ar chomhionannas inscne mar chuid de bhearta na scoile chun timpeallacht thacúil agus mheasúil a chruthú/ *Schools should focus on gender equality as part of the school's measures to create a supportive and respectful environment.*

I measc na straitéisí chun iompraíocht bulaíochta gnéasaí a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é/ *Strategies to prevent sexist bullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:*

- a chinntiú go léiríonn baill foirne iompraíocht mheasúil agus go gcaitheann siad le scoláirí ar an mbealach céanna beag beann ar a ninscne/ *ensuring members of staff model respectful behaviour and treat students equally irrespective of their sex.*
- a chinntiú go bhfuil na deiseanna céanna ag gach scoláire páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí scoile beag beann ar a (h)inscne/ *ensuring all students have the same opportunities to engage in school activities irrespective of their sex.*
- an éagsúlacht a cheiliúradh ar scoil agus aitheantas a thabhairt do rannpháirtíocht gach scoláire/ *celebrating diversity at school and acknowledging the contributions of all students.*
- feachtais chun feasacht a mhúscailt, ceardlanna agus cuir i láthair a eagrú ar chomhionannas inscne agus meas/ *organising awareness campaigns, workshops and presentations on gender equality and respect.*
- tuismitheoirí a spreagadh chun na luachanna seo a bhaineann le meas a threisiú sa bhaile/ *encouraging parents to reinforce these values of respect at home.*

5. Ciapadh gnéasach a chosc/ *Preventing sexual harassment*

Chun ciapadh gnéasach a chosc, teastaíonn cur chuige dírithe ar oideachas, feasacht agus polasaithe atá soiléir agus infheidhme. Ní mór do scoileanna a shoiléiriú nach nglactar beag ná mór le ciapadh gnéasach. Níor cheart beag is fiú a dhéanamh den chiapadh gnéasach amhail gur magadh nó spochadh atá ann riamh/ *Preventing sexual harassment requires an approach that focuses on education, awareness and clear enforceable policies. Schools must make it clear that there is a zero-tolerance approach to sexual harassment. Sexual harassment should never be dismissed as teasing or banter.*

I measc na straitéisí chun ciapadh gnéasach a chosc tá na nithe seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é/ *Strategies to prevent sexual harassment include the following, which is not an exhaustive list:*

- an tsonraíocht nuashonraithe do OSPS ag leibhéal na hiar bhunscoile a úsáid chun múineadh do scoláirí faoi chaidreamh atá sláintiúil agus faoi conas caitheamh lena chéile ar bhealach measúil agus cineálta/ *using the updated SPHE specifications at primary level to teach students about healthy relationships and how to treat each other with respect and kindness.*
- eiseamláirí dearfacha a chur chun cinn laistigh de phobal na scoile/ *promoting positive role models within the school community.*
- steiréitíopaí inscne a d'fhéadfadh cur le ciapadh gnéasach a cheistiú/ *challenging gender stereotypes that can contribute to sexual harassment*

Mír C: Ag dul i ngleic le hIompraíocht Bhulaíochta

Section C: Addressing Bullying Behaviour

Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí atá freagrach as dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta:

The teacher(s) with responsibility for addressing bullying behaviour is (are) as follows:

Gach múinteoir/ *All teachers:*

- Maoirseacht a dhéanamh ar thaifead tuairiscí iompraíocht bhulaíochta do dhaltaí ina rang ar an gCóras Bainistíochta Scoile – Aladdin
Oversee recording of reports of bullying behaviour for students in their class on School Management System – Aladdin.

Ba cheart go mbeadh sé mar phríomhaidhm agus aghaidh á tabhairt ar thuairiscí ar iompraíocht bhulaíochta stop a chur leis an iompraíocht bhulaíochta agus, a oiread agus is féidir, an caidreamh idir na scoláirí atá i gceist a athbhunú.

The primary aim in addressing reports of bullying behaviour should be to stop the bullying behaviour and to restore, as far as is practicable, the relationships of the parties involved.

Nuair a tharlaíonn iompraíocht bhulaíochta, déanfaidh an scoil:

When bullying behaviour occurs, the school will:

- A chinntiú go n-éistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.
Ensure that the student experiencing bullying behaviour is heard and reassured
- Iarracht príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
Seek to ensure the privacy of those involved
- Gach comhrá go híogair.
Conduct all conversations with sensitivity
- Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a mheas.
Consider the age and ability of those involved
- A éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh air/uirthi maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
Listen to the views of the student who is experiencing the bullying behaviour as to how best to address the situation
- A ghníomhú go tráthúil.
Take action in a timely manner
- Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas.
Inform parents of those involved

Is iad seo a leanas na céimeanna a ghlacfaidh an scoil le fáil amach an raibh iompraíocht bhulaíochta á déanamh, na cuir chuige a glacfar chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta): *The steps that will be taken by the school to determine if bullying behaviour has occurred, the approaches taken to address the bullying behaviour and to review progress are as follows (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):*

- Seo a leanas nósanna imeachta na scoile maidir le himscrúdú, obair leantach agus taifeadadh iompraíocht bhulaíochta agus na straitéisí idirghabhála bunaithe a úsáidtear chun déileáil le cásanna iompraíocht bhulaíochta:
The school's procedures for investigation, follow-up, and recording of bullying behaviour and the established intervention strategies used for dealing with cases of bullying behaviour are as follows:
- Cé go gcaithfidh an 'Múinteoir(i) Ábhartha' imscrúdú a dhéanamh ar gach tuairisc ar bhulaíocht, lena n-áirítear tuairiscí gan ainm, agus déileáil leo, úsáidfídh an 'Múinteoir(i) Ábhartha' a mbreithiúnas gairmiúil i ndáil leis na taifid atá le coinneáil ar na tuairiscí seo, na gníomhartha atá le déanamh agus aon phlé leis na daoine lena mbaineann maidir leis an méid sin.
While all reports of bullying, including anonymous reports, must be investigated and dealt with by the 'Relevant Teacher(s)', the 'Relevant Teacher(s)' will use their professional judgement in relation to the records to be kept of these reports, the actions to be taken and any discussions with those involved regarding same.
- Má shocraíonn an 'Múinteoir(i) Ábhartha' gur tharla bulaíocht, ní mór don 'Múinteoir(i) Ábhartha' taifid scríofa iomchuí a choinneáil a chabhróidh lena n-iarrachtaí an cheist a réiteach agus, a mhéid is féidir, caidreamh na bpáirtithe lena mbaineann a athbhunú.
If it is established by the 'Relevant Teacher(s)' that bullying has occurred, the 'Relevant Teacher(s)' must keep appropriate written records which will assist their efforts to resolve the issue and restore, as far as practicable, the relationships of the parties involved.
- Ní mór don 'Múinteoir(i) Ábhartha' an eachtra bulaíochta a thaifeadadh ar chóras bainistíochta faisnéise na scoile (Aladdin) tríd an Teimpléad le haghaidh Tuairisc ar Iompar Bulaíochta a Thaifeadadh (Aguisín A) a chur le comhad ábhartha an dalta. Ní mór don 'Múinteoir(i) Ábhartha' an Príomhoide a chur ar an eolas.
The 'Relevant Teacher(s)' must record the bullying incident on the school information management system (Aladdin) by adding the Template for Recording Bullying Behaviour Report (Appendix A) to the relevant pupils file. The 'Relevant Teacher(s)' must inform the Principal.
- Ní mór don 'Múinteoir(i) Ábhartha' gach tuairisc, lena n-áirítear tuairiscí gan ainm, a imscrúdú agus déileáil leo. Ar an tslí sin beidh níos mó muiníne ag daltaí gur fiú bulaíocht a thuairisciú. Tá sé ríthábhachtach an mhuinín sin a chothú i measc na ndaltaí. Ba cheart é a rá go soiléir leis na daltaí nach ag tabhairt leideanna atá siad nuair a thuairiscíonn siad teagmhais bhulaíochta ach á n-iompar féin ar shlí fhreagrach.
All reports, including anonymous reports of bullying must be investigated and dealt with by the 'Relevant Teacher(s)'. In that way, pupils will gain confidence in 'telling'. This confidence factor is of vital importance. It should be made clear to all pupils that when they report incidents of bullying, they are not considered to be telling tales but are behaving responsibly.
- Ní mór an fhoireann neamhtheagaisc – rúnaithe, cúntóirí riachtanas speisialta (CRS), coimhdírí iompar scoile, airígh, glantóirí – a spreagadh chun aon teagmhas d'iompar bulaíochta a fheiceann siad, nó a luaitear leo, a thuairisciú don mhúinteoir ábhartha.
Non-teaching staff such as secretary, special needs assistants (SNAs), bus escorts, caretaker, cleaners must be encouraged to report any incidents of bullying behaviour witnessed by them, or mentioned to them, to the relevant teacher.

- Ní mór do thuismitheoirí agus do dhaltáí comhoibriú le haon imscrúdú agus cabhrú leis an scoil aon cheist bhulaíochta a réiteach agus an caidreamh a bhíodh idir na páirtithe atá bainteach leis an mbulaíocht a chur ar ais mar a bhí sé, a mhéad is indéanta sin.
Parents and pupils are required to co-operate with any investigation and assist the school in resolving any issues and restoring, as far as is practicable, the relationships of the parties involved as quickly as possible.
- Tá sé ríthábhachtach go mbeadh tuiscint ar gach duine atá bainteach leis (lena n-áirítear gach grúpa daltaí agus thuismitheoirí) ar an gcur chuige thús ón gcéad lá.
It is very important that all involved (including each set of pupils and parents) understand the above approach from the outset.
- Ba cheart cur chuige réidh, fadhbréitigh, neamhmhothúchánach a bheith ag múinteoirí agus iad ag déileáil le líomhaintí d'iompar bulaíochta a thuairiscíonn daltaí, baill foirne nó thuismitheoirí dóibh.
Teachers should take a calm, unemotional problem-solving approach when dealing with incidents of alleged bullying behaviour reported by pupils, staff or parents.

Imscrúdú/ Investigation:

Déanfar imscrúdaithe tosaigh ar an mbulaíocht sa rang nuair is féidir, ach b'fhéidir go mbeidh gá go ndéanfaí roinnt eachtraí a fhiosrú lasmuigh den seomra ranga chun príobháideacht gach duine atá i gceist a chinntiú

Initial investigations of bullying will be done in class where possible but some incidents might be best investigated outside the classroom situation to ensure the privacy of all involved.

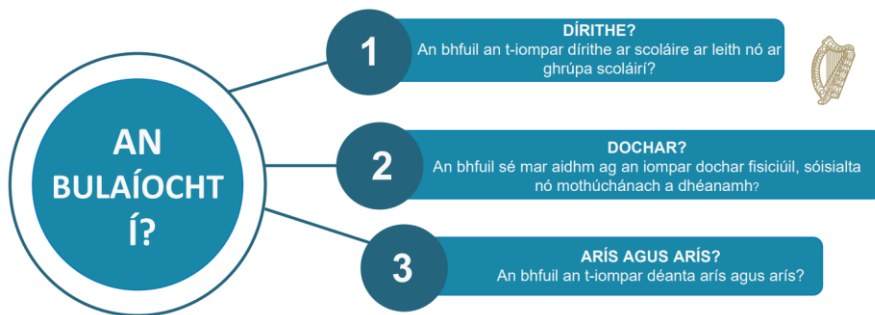
Céim 1: A aithint ar tharla nó nár tharla iompraíocht bhulaíochta 6.1 lth 43

Step 1: Identifying if bullying behaviour has occurred 6.1 lth 43

Chun a chinneadh an iompraíocht bhulaíochta í an iompraíocht a thuairiscítear, ba chóir don mhúinteoir machnamh a dhéanamh ar na nithe seo a leanas

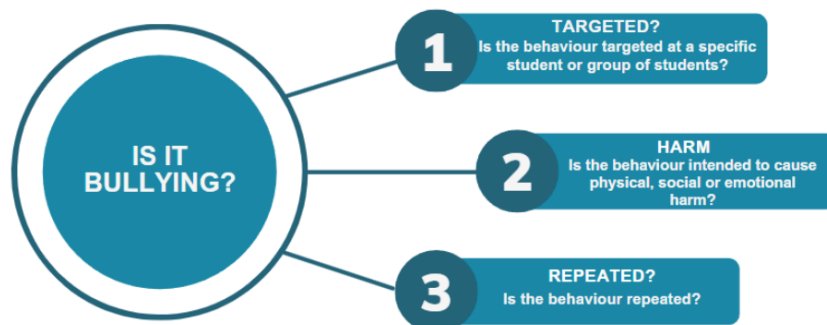
To determine whether the behaviour reported is bullying behaviour the following questions will be considered

1. An bhfuil an iompraíocht dírithe ar scoláire ar leith nó ar ghrúpa scoláirí?
Is the behaviour targeted at a specific student or group of students?
2. An bhfuil sé i gceist dochar fisiciúil, sóisialta nó mothúchánach a dhéanamh de bharr na hiompraíochta?
Is the behaviour intended to cause physical, social or emotional harm?
3. An bhfuil an iompraíocht á léiriú arís agus arís eile?
Is the behaviour repeated?

Más Tá an freagra ar gach ceann de na ceisteanna, is iompar bulaíochta é an t-iompar agus ba cheart aghaidh a thabhairt ar an iompar trí úsáid a bhaint as nósanna imeachta Bí Cineálta

Más Níl an freagra ar aon cheann de na ceisteanna, ní iompar bulaíochta é an t-iompar. Cuirtear straitéisí chun déileáil le hiompar míchuí ar fáil laistigh de Chód Iompair na scoile

If the answer to each of the questions is **Yes**, then the behaviour is bullying behaviour and the behaviour should be addressed using the Bí Cineálta Procedures.

If the answer to any of the questions is **No**, then the behaviour is not bullying behaviour. Strategies to deal with inappropriate behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Oide

Back Into an All-Ireland Classroom: Values, Commitment, Skills and Holism

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Agus an 'Múinteoir(i) Ábhartha' ag aithint ar tharla nó nár tharla iompraíocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir machnamh a dhéanamh ar na nithe seo a leanas: cad, cá háit, cathain agus cén fáth?
When identifying if bullying behaviour has occurred the 'Relevant Teacher(s)' should consider the following: what, where, when and why?

Má bhíonn grúpa mac léinn i gceist, ba chóir teagmháil a dhéanamh le gach dalta ina (h)aonar ar dtús. Ina dhiaidh sin, ba chóir bualadh le gach mac léinn atá páirteach i ngrúpa.

If a group of students is involved, each student should be engaged with individually at first. Thereafter, all students involved should be met as a group.

Ag an gcruinniú grúpa, ba chóir go n-iarrfaí ar gach dalta a gcuntas ar an méid a tharla lena chinntiú go bhfuil gach duine sa ghrúpa soiléir faoi thuairimí a chéile. Ba chóir tacaíocht a thabhairt do gach dalta tar éis an chruinnithe ghrúpa, mar is cuí, i bhfianaise na mbrúnna a d'fhéadfadh baill eile sa ghrúpa a chur orthu. B'fhéidir go mbeadh sé ina chuidiú freisin iarraidh ar na scoláirí a bhí i gceist a gcuntas ar an eachtra a scríobh síos.

At the group meeting, each student should be asked for their account of what happened to ensure that everyone in the group is clear about each other's views. Each student should be supported following the group meeting, as appropriate, through the possible pressures that they may face from other members of the group. It may also be helpful to ask the students involved to write down their account of the incident.

Leagtar amach critéir shoiléire do scoileanna maidir le hiompraíocht bhulaíochta a aithint faoin sainmhíniú ar an mbulaíocht ar leathanaigh 2 & 3 sa pholasaí seo.

The definition of bullying provided on pages 2 & 3 of this policy, sets out clear criteria to help to identify bullying behaviour.

I gcás ina gcinneann an 'Múinteoir(i) Ábhartha' go raibh dalta ag gabháil d'iompar bulaíochta, ba cheart é a chur ar a súile nó ar a shúile di nó dó go soiléir gur sháraigh sí nó sé beartas frithbhulaíochta na scoile agus ba cheart iarrachtaí a dhéanamh chun go bhféachfadh sí nó sé an scéal ó thaobh an dalta a bhfuil an bhulaíocht á déanamh air nó uirthi nó air, (Cleachtas Aisiríoch mar atá leagtha i gCód Iompraíochta na scoile).

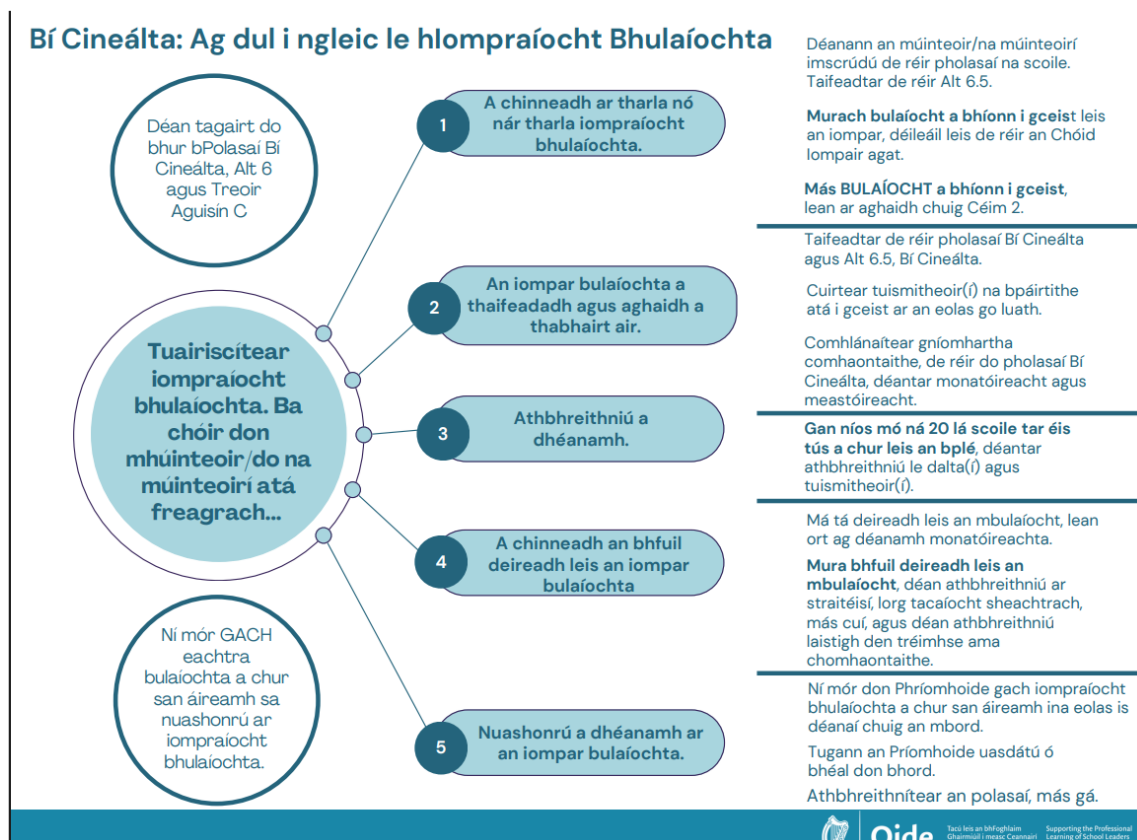
Where the 'Relevant Teacher(s)' has/have determined that a pupil has been engaged in bullying behaviour, it should be made clear to him/her how he/she is in breach of the school's anti-bullying policy and efforts should be made to try to get him/her to see the situation from the perspective of the pupil being bullied, (Restorative practice as outlined in the school's Code of Behaviour policy).

D'fhéadfadh eachtraí tarlú ina bhfuil iompraíocht dhoghlaigh agus ghoilliúnach i gceist nach iompraíocht bhulaíochta í. Déantar foráil i gCód Iompair na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchúil nach iompraíocht bhulaíochta í.

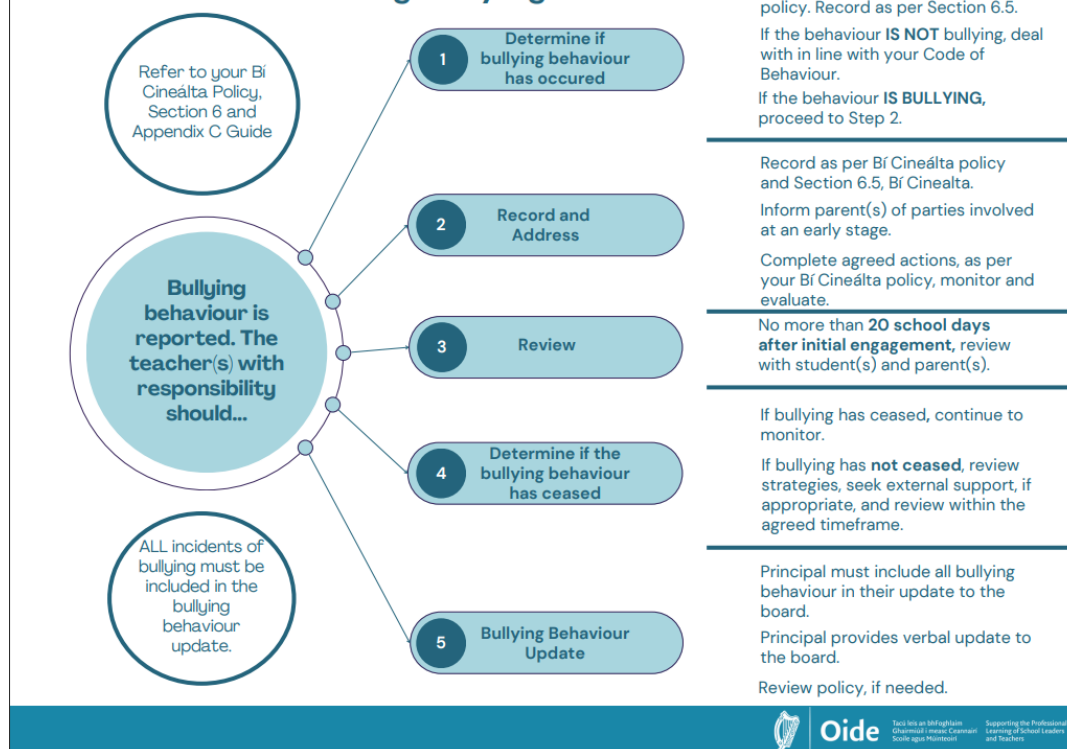
Incidents can occur where behaviour is unacceptable and hurtful but the behaviour is not bullying behaviour. Strategies that deal with inappropriate behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Céim 2: Sa chás gur tharla iompraíocht bhulaíochta 6.2 lth 43

Step 2: Where bullying behaviour has occurred 6.2 Pg 43

Bí Cineálta: Addressing Bullying Behaviour

Ní mór cloí leis na prionsabail seo a leanas agus aghaidh á tabhairt ar iompraíocht bhulaíochta
The following principles must be adhered to when addressing bullying behaviour:

1. A chinntiú go néistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/i ar a s(h)uaimhneas.
Ensure that the student experiencing bullying behaviour feels listened to and reassured.
2. Iarracht a dhéanamh príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
Seek to ensure the privacy of those involved
3. Gach comhrá a dhéanamh go híogair.
Conduct all conversations with sensitivity
4. Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a chur san áireamh.
Consider the age and ability of those involved
5. Éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
Listen to the views of the student who is experiencing the bullying behaviour as to how best to address the situation
6. Gníomhú go tráthúil.
Take action in a timely manner
7. Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas*
*Inform parents of those involved**

* Sa chás gur tharla iompraíocht bhulaíochta, ní mór teagmháil a dhéanamh leis na tuismitheoirí na bpáirtithe a bhí i gceist go luath chun iad a chur ar an eolas maidir leis an gcás agus chun dul i gcomhairle leo faoi na bearta atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht. Ba cheart go dtabharfadh an scoil deis phlé do na tuismitheoirí ar shlite ina bhféadfaí bearta na scoile agus an tacaíocht do na daltaí a athneartú nó a mhéadú.

**Where bullying behaviour has occurred, the parents of the parties involved must be contacted at an early stage to inform them of the matter and to consult with them on the actions to be taken to address the behaviour as outlined in the school's Bí Cineálta policy. The school should give parents an opportunity of discussing ways in which they can reinforce or support the actions being taken by the school and the supports for their pupils.*

Iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh

Recording bullying behaviour

- Ba chóir gach eachtra iompraíochta bulaíochta a thaifeadadh. Ba chóir go ndéanadh an taifead doiciméadú ar fhoirm agus ar chineál na hiompraíochta bulaíochta, más eol sin, cá háit agus cathain a tharla sí agus dáta na teagmhála tosaigh leis na scoláirí agus a dtuismitheoirí.
- *All incidents of bullying behaviour should be recorded. The record should document the form and type of bullying behaviour, if known, where and when it took place and the date of the initial engagement with the students and their parents.*
- Ba chóir go mbeadh tuairimí na scoláirí agus a dtuismitheoirí maidir leis na gníomhaíochtaí atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta san áireamh sa taifead.
- *The record should include the views of the students and their parents regarding the actions to be taken to address the bullying behaviour.*
- Ba chóir go mbeadh doiciméadú ann ar an athbhreithniú le scoláirí agus a dtuismitheoirí chun a chinneadh an bhfuil deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta agus tuairimí na scoláirí agus a dtuismitheoirí ina leith sin.
- *It should document the review with students and their parents to determine if the bullying behaviour has ceased and the views of students and their parents in relation to this.*
- Ba cheart freisin dáta gach ceann de na teagmhálacha seo a thaifeadadh agus an dáta ar cinneadh go bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta. Ba chóir aon teagmháil le seirbhísí/tacaíochtaí seachtracha a bhreacadh síos freisin.
- *It is important to document the date of each of these engagements and the date that it has been determined that the bullying behaviour has ceased. Any engagement with external services/supports should also be noted.*
- Ba chóir na taifid seo a choinneáil i gcomhréir le polasaí um choimeád taifead na scoile agus ag teacht le rialacháin maidir le cosaint sonraí.
- *These records should be retained in accordance with the school's record keeping policy and in line with data protection regulations.*
- Sa chás go bhfuil Doiciméad Tacaíochta Scoláire ag scoláire, moltar do scoileanna cóip den taifead a chur le doiciméad tacaíochta an scoláire. Beidh sin ina chuidiú d'fhoireann tacaíochta scoláirí na scoile, nuair is ann di, maidir le freagairt chomhsheasmhach, iomlánaíoch a thabhairt i dtaobh tacú le folláine na scoláirí atá i gceist. Nuair is ann do Phlean Tacaíochta Scoláire, ba chóir an plean a nuashonrú chun straitéisí freagartha agus tacaíochtaí gaolmhara a chuimsiú.
- *Where a Student Support File exists for a student, schools are encouraged to place a copy of the record on the student's support file. This will assist the school's student support team, where they exist, in providing a consistent and holistic response to support the wellbeing of the students involved. Where a Student Support Plan exists, the plan should be updated to incorporate response strategies and associated supports.*
- Ní mór é a bheith soiléir don uile dhuine atá bainteach leis (gach grúpa daltaí agus tuismitheoirí) in aon chás ina mbíonn gá le smachtú, gur ceist phríobháideach í idir an dalta atá á smachtú, a tuismitheoirí nó a thuismitheoirí agus an scoil.
- *It must also be made clear to all involved (each set of pupils and parents) that in any situation where disciplinary sanctions are required, this is a private matter between the pupil being disciplined, his or her parents and the school.*

Iarratais gan aon ghníomhaíochtaí a dhéanamh:

Requests to take no action:

Scoláire/ Student:

Sa chás go n-iarrfadh scoláire ar bhall fóirne gan aon rud a dhéanamh faoin iompraíocht seachas “faire amach” dó/dí, tá sé tabhachtach don bhall fóirne.

A student reporting bullying behaviour may ask that a member of staff does nothing about the behaviour other than “look out” for them. Where this occurs, it is important that the member of staff shows

- comhbhá a léiriú leis an scoláire/ *empathy to the student,*
- déileáil leis an gcás go tuisceanach agus/ *deals with the matter sensitively, and*
- labhairt leis an scoláire chun a oibriú amach le cheile cad iad na bearta is féidir a dhéanamh chun dul i ggleic leis an gcás and conas a cuirfear a t(h)uismitheoirí ar an eolas/ *speaks with the student to work out together what steps can be taken to address the matter and how their parents will be informed of the situation. It is important that the student who has experienced bullying behaviour feels safe.*

Tuismitheoirí/ Parents:

Sa chás go n-iarrfadh tuismitheoir gan aon ghníomhaíochtaí a dhéanamh ba chóir do thuismitheoirí an t-iarratas seo a dhéanamh chuig an scoil i scríbhinn. Mar sin féin, d’fhéadfadh sé go gcinneadh an scoil, ag braith ar na cúinsí, go bhfuil sé oiriúnach dul i ngleic leis an iompraíochta bhulaíochta *Parents should put this request in writing to the school or be facilitated to do so where there are literacy, digital literacy or language barriers. However, while acknowledging the parent’s request, schools may decide that, based on the circumstances, it is appropriate to address the bullying behaviour*

Céim 3: A chinneadh an bhfuil deireadh leis an iompraíochta bhulaíochta

Step 3: Determining if bullying behaviour has ceased

- Ní mór don ‘Mhúinteoir(i) Ábhartha’ dul i mbun plé leis na scoláirí atá i gceist agus lena dtuismitheoirí tráth nach faide ná 20 lá scoile tar éis na teagmhála tosaigh chun athbhreithniú a dhéanamh ar an dul chun cinn tar éis na hidirghabhála tosaigh. I measc na ngnéithe tábhachtacha ar fiú machnamh a dhéanamh orthu mar chuid den athbhreithniú tá cineál na hiompraíochta, éifeachtacht na straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus an caidreamh idir na scoláirí a bhí i gceist.

The ‘Relevant Teacher(s)’ must engage with the students and parents involved no more than 20 school days after the initial discussion to review progress following the initial intervention.

Important factors to consider as part of the review are the nature of the bullying behaviour, the effectiveness of the strategies used to address the bullying behaviour and the relationship between the students involved.

- Fiú má tá deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta, d’fhéadfadh sé go mbeadh maoirseacht agus tacaíocht leanúnach de dhíth ar an scoláire a d’fhulaing iompraíocht bhulaíochta agus ar an scoláire a léirigh an iompraíocht araon. D’fhéadfadh sé roinnt ama a thógáil nó go mbeidh an caidreamh socair agus go mbeidh tionchar ag na tacaíochtaí. I gcásanna áirithe, d’fhéadfadh sé nach ndéanfar an caidreamh a athbhunú mar a bhí sé roimh an iompraíocht bhulaíochta riamh.

Even though the bullying behaviour may have ceased, ongoing supervision and support may be required for both the student who has experienced the bullying behaviour as well as the student who has displayed the behaviour. It can take time for relationships to settle and for supports to

take effect. In some cases, relationships may never be restored to how they were before the bullying behaviour occurred.

- Mura mbeidh deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta, ba chóir don mhúinteoir athbhreithniú a dhéanamh ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na scoláirí agus na tuismitheoirí agus aontú ar bhualadh le chéile arís thar thréimhse ama chomhaontaithe go dtí go dtiocfaidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta.

If the bullying behaviour has not ceased, the teacher should review the strategies used in consultation with the students and parents and agree to meet again over an agreed timeframe until the bullying behaviour has ceased.

- Más léir go bhfuil an scoláire a bhfuil an iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici ag leanúint den iompraíocht a léiriú, ba chóir don scoil smaoineamh ar úsáid a bhaint as na straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí dá bhforáiltear i gCód Iompair na scoile. Má chuimnítear ar smachtbhannaí a úsáid, is ceist é seo idir an scoláire ábhartha, a t(h)uismitheoirí agus an scoil.

Where it becomes clear that the student who is displaying the bullying behaviour is continuing to display the behaviour, then the school should consider using the strategies to deal with inappropriate behaviour as provided for within the school's Code of Behaviour. If disciplinary sanctions are considered, this is a matter between the relevant student, their parents and the school.

An Próiseas Gearán/ Complaint Process:

Mura bhfuil tuismitheoir(i) sásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, de réir na nósanna imeachta seo, ba chóir iad a atreorú chuig gnás gearán na scoile.

<https://cgscoil.ie/ar-scoil/polasaithe-na-scoile/>

If a parent is not satisfied with how bullying behaviour has been addressed by the school, in accordance with these procedures, they should be referred to the school's complaints procedure.

<https://cgscoil.ie/en/our-school/school-policies/>

Má tá tuismitheoir míshásta leis an gcaoi ar láimhseáladh gearán, féadfaidh an tuismitheoir gearán a dhéanamh leis an Ombudsman do Leanaí má chreideann sé/sí go raibh tionchar diúltach ag gníomhaíochtaí na scoile ar an scoláire.

In the event that a student and/or parent is dissatisfied with how a complaint has been handled, a student and/or parent may make a complaint to the Ombudsman for Children if they believe that the school's actions have had a negative effect on the student.

Is féidir teagmháil a dhéanamh le hOifig an Ombudsman do Leanaí ococomplaint@oco.ie.

The Office of the Ombudsman for Children can be contacted at ococomplaint@oco.ie.

Bainfidh an scoil úsáid as na cuir chuige seo a leanas chun tacú leo siúd a ndéanfar bulaíocht orthu, iad siúd a bheidh mar fhinné agus iad siúd a léireoidh iompraíocht bhulaíochta (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

The school will use the following approaches to support those who experience, witness and display bullying behaviour (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

Tá cur chuige scoile uile i gceist i gclár tacaíochta na scoile chun oibriú le daltaí atá buailte ag bulaíocht. I bhfianaise chastacht an iompair bulaíochta, ní oibríonn aon chlár idirghabhála/tacaíochta amháin i ngach cás.

The school's programme of support for working with pupils affected by bullying involves a whole school approach. Given the complexity of bullying behaviour, no one intervention/support programme works in all situations.

Tacú le daltaí a ndéantar bulaíocht orthu:

Supporting Bullied pupils:

- Deireadh a chur leis an iompar bulaíochta,
Ending the bullying behaviour,
- Meas a chothú do dhaltai a ndéantar bulaíocht orthu agus do gach dalta,
Fostering respect for bullied pupils and all pupils,
- Imbhá níos mó agus tacaíocht a chothú do dhaltai a ndéantar bulaíocht orthu,
Fostering greater empathy towards and support for bullied pupils,
- Léiriú soiléir nach locht an dalta spriocdhírthe atá i gceist leis an mbulaíocht trí chlár bhliantúla um ardú feasachta.
Indicating clearly that the bullying is not the fault of the targeted pupil through annual awareness-raising programmes
- Léiriú soiléir nach locht an dalta spriocdhírthe atá i gceist leis an mbulaíocht trí na daoine atá freagrach a aithint go tapa agus trí chásanna bulaíochta a réiteach go tapa,
Indicating clearly that the bullying is not the fault of the targeted pupil through the speedy identification of those responsible and speedy resolution of bullying situations,
- Cabhrú le daltaí a ndéantar bulaíocht orthu a bhféinmheas a ardú trí iad a spreagadh chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí a chabhraíonn le cairdeas agus scileanna sóisialta a fhorbairt (e.g. rannpháirtíocht in obair ghrúpa sa rang agus i ngníomhaíochtaí grúpa nó foirne seach-churaclaim le linn na scoile nó ina diaidh).
Helping bullied pupils raise their self-esteem by encouraging them to become involved in activities that help develop friendships and social skills (e.g. participation in group work in class and in extra-curricular group or team activities during or after school).

Tacaíocht a thabhairt do dhaltai atá ag déanamh bulaíochta:

Supporting Bullying pupils:

- A shoiléiriú nach gcuirtear an milleán ar dhaltai atá ag déanamh bulaíochta agus nach gcuirtear pionós orthu agus go bhfaigheann siad 'bileog ghlan',
Making it clear that bullying pupils who reform are not blamed or punished and get a 'clean sheet,'
- A shoiléiriú go bhfuil daltaí atá ag déanamh bulaíochta agus atá ag déanamh an ruda cheart agus onóraigh agus moladh a thabhairt dóibh as seo,
Making it clear that bullying pupils who reform are doing the right and honorable thing and giving them praise for this,

- Cabhrú leo siúd a gcaithfidh a bhféinmheas a ardú trí iad a spreagadh chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí a fhorbraíonn cairdeas agus scileanna sóisialta (e.g. rannpháirtíocht in obair ghrúpa sa rang agus i ngníomhaíochtaí seach-churaclaim grúpa nó foirne le linn na scoile nó ina diaidh),

Helping those who need to raise their self-esteem by encouraging them to become involved in activities that develop friendships and social skills (e.g. participation in group work in class and in extra-curricular group or team activities during or after school),

- Straitéisí foghlama a úsáid ar fud na scoile agus an churaclaim chun cabhrú le mothúcháin féinmheasa na ndaltaí a fheabhsú,

Using learning strategies throughout the school and the curriculum to help enhance pupils' feelings of self-worth,

- Ag déileáil le hiompar diúltach i gcoitinne, múinteoirí agus tuismitheoirí a spreagadh chun díriú ar an iompar, dúshlán a thabhairt dó agus é a cheartú agus an leanbh á thacú ag an am céanna,

In dealing with negative behavior in general, encouraging teachers and parents to focus on, challenge and correct the behaviour while supporting the child,

- Ag déileáil le hiompar bulaíochta, réiteach a lorg agus tús úr a thairiscint le 'bileog ghlan' agus gan aon mhilleán mar mhalairt ar ghealltanais athchóirithe a choinneáil.

In dealing with bullying behaviour seeking resolution and offering a fresh start with a 'clean sheet' and no blame in return for keeping a promise to reform.

Déanfar gach iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh. San áireamh ansin beidh an cineál iompraíochta, cá háit agus cathain a tharla sé, agus dáta an chaidrimh le scoláirí agus tuismitheoirí. Déanfar na gníomhaíochtaí agus na tacaíochtaí comhaontaithe chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochtaa dhoiciméadú. Más ábhar inní í an iompraíocht bhulaíochta maidir le cosaint leanaí déileálfar leis an gceist gan mhoill de réir *Gnásanna um Chumhdach Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna*.

All bullying behaviour will be recorded. This will include the type of behaviour, where and when it took place, and the date of the engagement with students and parents. The actions and supports agreed to address bullying behaviour will be documented. If the bullying behaviour is a child protection concern the matter will be addressed without delay in accordance with Child Protection Procedures for Primary and Post-Primary Schools.

Mír D: Maoirseacht:

Section D: Oversight

Cuirfidh an príomhoide uasdátú ar iompraíocht bhulaíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord Bainistíochta. San áireamh san uasdátú seo beidh líon na n-eachtraí iompraíochta bhulaíochta a tuairiscíodh ón gcruinniú deireanach, líon na n-eachtraí leanúnacha agus líon iomlán na n-eachtraí ó thús na scoilbhliana. Sa chás gur tharla eachtraí iompraíochta bhulaíochta, cuirfidh an príomhoide uasdátú ó bhéal ar fáil freisin lena n-áirítear nuair is ábhartha, eolas a bhaineann le treochtaí agus patrúin a aithníodh, straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Níl eolas pearsanta ná aitheantais san uasdátú seo. Féach Caibidil 7 de ghnásanna Bí Cineálta.

The principal will present an update on bullying behaviour at each board of management meeting. This update will include the number of incidents of bullying behaviour that have been reported since the last meeting, the number of ongoing incidents and the total number of incidents since the beginning of the school year. Where incidents of bullying behaviour have occurred, the principal will also provide a verbal update which will include where relevant, information relating to trends and patterns identified, strategies used to address the bullying behaviour and any wider strategies to prevent and address bullying behaviour where relevant. This update does not contain personal or identifying information. See Chapter 7 of the Bí Cineálta procedures.

Tá an polasaí seo ar fáil do phobal na scoile ar shuíomh idirlín na scoile agus ina chóip chrua ach é a iarraidh. Tá leagan den pholasaí seo atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint sa scoil agus tá sé ar fáil freisin ar ár suíomh gréasáin agus ina chóip chrua ach é a iarraidh.

This policy is available to our school community on the school's website and in hard copy on request. A student friendly version of this policy is displayed in the school and is also available on our website and in hard copy on request.

Déanfar an polasaí seo agus a chur i bhfeidhm a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe agus is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an polasaí seo.

This policy and its implementation will be reviewed, following input from our school community, each calendar year or as soon as practicable after there has been a material change in any matter to which this policy refers.

Glacadh ag an mBord Bainistíochta ar an 23/6/2025.

Adopted by the Board of Management on 23/6/2025

Síniú/Signature: Una Ní Ghógáin
(Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta)
(Chairperson of the Board of Management)

Dáta/Date: 29/09/2025

Síniú/Signature: Ruth Ní Chearbhalláin
(Príomhoide)
(Principal)

Dáta/Date: 29/09/2025

Dáta an chéad athbhreithnithe eile / Date for Review: Meán Fómhair 2026/September 2026